

بہ نام خدا

پرویس شہید چمران - آموزش ابتدائی

درس: تحلیل محتوای کتاب درسی 1

استاد: استاد عباس پور

دانشجو: علیرضا مسافر

موضوع

تحلیل محتوای فصل 2 و 3 فارسی ششم ابتدایی از نظر توجه به هویت ملی.

بیان مسئله

کتاب فارسی، کتابی است که نه تنها به موضوعات اختصاصی این درس، مانند دستور زبان و آرایه های ادبی می پردازد، بلکه به حوزه هایی همچون اخلاق، توحید و محیط زیست هم اشاره دارد. هویت ملی هم در کتاب های فارسی مورد توجه قرار گرفته است. در جای جای کتاب فارسی ششم دبستان این مبحث به چشم می خورد. بنده دو فصل از این کتاب یعنی فصل دوم و سوم به ترتیب با عنوان های «دانایی و هوشیاری» و «ایران من» را برای تحلیل محتوا از نظر توجه به مبحث هویت ملی انتخاب کرده ام. در فصل «ایران من» کاملاً به مبحث هویت ملی توجه شده است. در فصل «دانایی و هوشیاری» هم علاوه بر داستان هفت خان رستم که از داستان های مشهور ملی ایران است، آثاری از دیگر نویسندگان و شعرای خوب ایران آمده است.

هویت ملی از عوامل اصلی پایداری نظام های سیاسی و اجتماعی است. هویت ملی دارای ابعاد جامعه ای، تاریخی، جغرافیایی، فرهنگی و سیاسی است. که هر یک از ابعاد دارای مولفه ها و شاخص های خاص می باشند. (ابوالحسنی، سید رحیم: 1387)

ضرورت مسئله

توجه به هویت ملی از سوی مردم یک کشور در پایداری و تداوم فرهنگ آن ملت تأثیری ثابت شده دارد. بر هیچ کس پوشیده نیست که هویت ملی تا چه اندازه در عزت و سربلندی یک ملت نقش دارد. ایران کشوری با هویت ملی غنی می باشد. حال انتقال و آموزش این هویت ارزشمند به نسل بعد بر عهده همه ماست؛ اما نظام آموزش رسمی

کشور وظیفه اصلی این مهم را یدک می کشد. اگر ما در این راه کوتاهی کنیم آیندگان در مورد ما چه قضاوتی خواهند کرد؟

کتاب های فارسی و مطالعات اجتماعی بیشترین توجه را به هویت ملی دارند. در این بین شاید بتوان گفت کتاب فارسی به علت بهره مندی از یک ساختار روایی مانند شعر و داستان جذابیت بیشتری برای دانش آموزان سنین پایین تر دارد. لذا درس فارسی تأثیر بسزایی در پیشبرد اهداف آموزشی در هویت ملی دارد.

در این پژوهش تلاش می شود که تأثیر هویت ملی در کتاب فارسی ششم دبستان مورد کند و کاو قرار گیرد.

سوالات

سوال کلی: در کتاب فارسی ششم ابتدایی چه میزان به هویت ملی توجه شده است؟

سوالات فرعی:

- 1-چه مقدار از تصاویر این دو فصل مربوط به هویت ملی است؟
- 2-چه مقدار از اشعار این دو فصل مربوط به هویت ملی است؟
- 3-چه میزان به مشاهیر در این دو فصل توجه شده است؟
- 4-چه مقدار از نام شهر ها، اماکن دیدنی ایران و ... در این دو فصل آمده است؟
- 5-چه مقدار از سنت های کهن ایرانی در این دو فصل آمده است؟
- 6-تا چه حد به زبان فارسی و آثار مهم نوشته شده در این زبان توجه شده است؟

روش تحقیق

هدف پژوهش حاضر، بررسی تأثیر و نقش هویت ملی در محتوای فصل دو و سه کتاب فارسی ششم ابتدایی است. برای تحقق این منظور از روش تحلیل محتوا استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش، محتوای فصول دو و سه کتاب فارسی ششم دبستان چاپ سال 1398 می باشد. واحد تحلیل کلمات و تصاویر می باشند.